

ירושלם יום-יום

עוד פרטים על התנפלות השודדים

במוצאי שבת, בשעה 10 בערך, נתעוררו תושבי "נוה יעקב" (הכפר העברי) לקול צעקותיו של יהודי אחד (כפי שנודע אחרי כן היה זה ה' נוימקל), שרצה כי יבאו לעזרת חנת-קפום. הרבה מצעירי המושבה הלכו אתו מיד ביחד בני קבוצת-רמב"ן למען עזור לאנשים שהשודדים הצליחו לתפסם. אבל כצאתם אל הכביש ירו-שלם—רמאללה באו לעומתם שתי מכוניות, והיושבים בהן בקשו מהצע-רים להלוות אליהם ולקרא לעזרה את המשטרה שברמאללה. אחד הנהגים נפצע קשה באחת מאצבעות ידיו. אולם כהל' זאת רץ במהירות האפשרית עד שהגיע לרמאללה הרחוקה כעשרה ק"ל לומטרי מ"נוה יעקב" — בששה שבעה דנעים.

ברמאללה כבר ידעה המשטרה את פרטי ההתנפלות ע"י מר קרניאל, שסכן את נפשו וברח מתוך האש כדי להציל את יתר אה"י. הצעירים יכלו אופא לשוב מיד עם שוטרים מווינים.

בינתים התאספו מתושבי הכפר העברי ליד הדרך העולה ירושלימה להכות לצעירים ולהודיע למכוניות את-רות על הסכנה. אה"י זמן קצר עבר גם משל' ירושלם ה' קיט-רוטש בלזית שני קצינים נבוחים. ואחרי ששאלו מהתושבים פרטים על דבר ההתנפלות, דבר המושל עם חבר ועד המושבה מר הלל ריבלין, ויבקשו להרגיע את התושבים כי לא יקרה עוד מאומה הלילה ושהשודדים יתפסו. הוא גמר את דבריו ב"ע ב ר י ת : אני המושל, לא לפחד!"

אחרי עבור זמן קצר באה מכונית גדולה עם חילים אנגלים מווינים ויהכו ליד המושבה עד ששבו צעירי המושבה הנתקפים שהצליחו לברח; שוטרים כרמאללה; המושל. כלם יחד שבו אחרי כן למקום ההתנפלות. ההוק בקילומטר אחד כ"נוה יעקב" לצד ירושלם.

בשעה שתיים אחרי הצות לילה בא' שוב אנגלים אל המושבה וישאלו אם לא ברה לכאן יהודי אחד מן הנת-קפאים ה' וילברשטיין, כי הוא נעלם מאז תפסוהו השודדים הערבים — ואיננו. וק' אהמול בבקר נודע כי איש זה חי וכבר נמצא בירושלם. הוא הצ-ליח להשתמט מידי הערבים, וברח לשדות אשר מעבר לדרך; אחרי טלטולים במשך ארבע שעות ויותר, הגיע ה' וילברשטיין למוצא ומשם נסע בכוננית ירושלימה.

מצב האדון טודורי הפצוע השכיב בביתה"ת האיטלקי המור מאד, כי דם רב נזל מפצעו עד שהגישו לו את העזרה הראשונה. כל המקום שסביב מקום-המארע מכוסה דם למכביר. כפי עדותו של הנג' שנפצע גם הוא באצבעו, הכיר שאחד המתנפלים הוא מן הכפר "חיומה" (עזמות), כפר ערבי שתושביו ידועים בתור שודדים וגזלנים גדולים בכל הסביבה. היות לעדות זו יכלו לחפש אה-רי עקבות השודדים. ואתמול לפני-הצהרים הובאו כבר ירושלימה שבעה מתושבי "חיומה", השודדים כי ידם בהתנפלות זו.

תושבי "נוה יעקב" החליטו לפנות לממשלה ולבקש ביתר תוקף כי תתן למושבם כמות מספיקה של נשק חם ושתסדר טלפון על הוצאותיה; כי המסרה האחרון — שאינו היחיד בכ"י — הראה כי דברים אלה נהוצים יותר לצבור ובטחון הדרך, מלנוה-יעקב עזרה. בעת יש למושבה זו רק הובה אחד ברשון הממשלה.

עוד בלי' ההתנפלות חתכו רופ-אים שבבית החולים האיטלקי את רגלו של מר יעקב טודורי, והדבר הזה גרם צער גדול לכל מכיריו.

עוד בלי' ההתנפלות קטעו הרופ-אים שבבית החולים האיטלקי את רגלו של מר יעקב טודורי, והדבר הזה גרם צער רב לכל מכיריו.

אתמול הובלו ע"י המשטרה הירו-שלמית בשלשים ערבים מהכפר חיומה, שהם שודדים בענין ההתנפלות ונע שתת הקירה וירשיה ע"י העדים שה-כירו אהדים מהם בתור משהתפיים בהתנפלות. מתוך החקירה והדרישה הזו נתברר כי השודדים לקחו מהנוכ-עים כסף, בגדים וגם תכשיטים. הם הכו את הפצוע בשעה שהתמוסס בדמו ודרשו מאתו כסף.

ראוי לציון כי המשטרה הירושל-מית עובדת במרץ רב מאד לחפש ולמ-צא את השודדים. השוטרים הלכיים עמגלים בהריצות רבה את עקבות המתנפלים וכפי הנראה כבר נפלו בידי המשטרה אהדים מהמתנפלים.

הודיעה בזכרון משה והסביבה

הועדה הכמשלתית להרשמת הכ-ורים חמשיך את עבודתה בבית היתו-מים לעדת הספרדים אשר כרחוב יפו עד יום ג'. ביום ד' תעבור הועדה לזכרון משה ותעבור בבית הא' מאניש איוזמן לחוב זכרון משה בשעות אחרי הצהרים משעה 8 עד 7.

כל התושבים אשר בזכרון משה, אחות, בתי הורשטיין, יגיע כפיים כרם, ורוחמה נדרשים להודרו במלוי היתם כלפי הצבור היהודי אשר בירושלם, לתפיע עם העודותיהם האחרות וק-בלות מסיחה לפני העדה ולהרשם בר-שימת הבהורים.

מספר היהודים שנרשמו כבותרים עד היום עלה 7566, מספר המושלמים — 7107, מספר הנוצרים — 5405.

הגינת ראש הודש בבית הספר תחכמוני

ביום ג' של השבוע שעבר הוחנה בבית הספר תחכמוני בירושלם ההגינה הנערכת במוסד הנוכי זה מדי חדש בחדשו במטרה להחיות את הג ראש חדש המסורתי. בשעה חמש אחר הצ-ורים נתאספו תלמידי הכתול העליונות ו' ה' בהשגחת מורי המוסד ומנהלו בצרוף קהל אורחים מהורי התלמידים באולם בית הספר שהיה מקושט ומ-סודר לכבוד החג ובלו שעות אחרות לפי התכנית שהיתה מעניני דיומא.

מר אילן מנהל המוסד פתח את ההגינה הצנועה בהדגישו את ערכה המסורתית. מר מיכאלי הרצה לפני התלמידים על דבר "שבתאי צבי" ות-קופתו. (בקשר עם ההצגה לתלמידים שנתנה למחרת היום על ידי ה"תיאטרון האמנותי") והסביר להם בשפה קלה ומובנת את דרך התקופה. והאנשים שהוללו את התנועה המשיחית הזאת.

אהרי ההרצאה נגנה תזמורת בית הספר ממיטב מנגינותיה לשביעת רצון מולם והתלמיד נגאל גל-עזר שעשע את הקהל בהד שיח ילדותי, (הנסיכה כבי-סי בגדי) שנאמר בכשרון רב. אולם מספר ההגינה היה אורחה הנכבד, והיא הגברת פרימן מקנדה שבאה בכר-נה להשתתף בהגינת התלמידים בכדי להכיר את המוסד ולעמוד על אפיו. המנהל קבל את פניה והגברת גלעזר שעבדה במונטריאל על שדה החנוך העברי ויודעת את הגב' פרימן מתוך עבודתה המסורה לציונות, ספרה לתל-מידים בסגנון מושך מאד על דבר מעשיה ועפולותיה של אשה החשובה זו. דברים אלה שהיו בודאי ראויים לה-שמע נתנו תמונה די בולטת, — ממד הוחת של העסקנית הצבורית וענינה את הקהל. להפתעת כולם קמה אחר כך הגב' פרימן ובשפה לבבית הודתה לגב' גלעזר על אשר נתנה לה את ההז-דמנות הזאת להכיר את המוסד וגרמה לה נחת רוח רבה מאד. כרבע שעה דברה לפני התלמידים על כל מה שר-איתה בארץ במשך שהותה כאן ובאיוזה רגשות עזבת היא את הארץ. דבריה שנאמרו באנגלית והורגמו בעברית על ידי מר עבאדי היו דברים היוצאים מן הלב, בלי כל מלאכותיות. ועשו על כלם רשם חזק, רשם שהתבטא במחויאת-כפיים סוערות, ולאחר שהאזרחים וה-תלמידים הטיבו את לבם במגנות וממתיקים נינה התזמורת נגונים שונים ובשירת, "התקוה" נסתימה הגינה זו שנשאה עליה דיה של מסורת לאומית בצורה צנועה ויפה מאד.

אזכרה לר' נתן צבי פינקל בבתי הספר

מתעם הרב ברגן המפקח על בתי הספר של המזרח, נתנה הוראה לכל בתי הספר של המזרח לערוך אזכרה לנשמת הרב ר' נתן צבי פינקל ביום השני, ד' אדר"א, במלאת שבעת ימי האבל שלו. המנהלים והמורים יחברו בפני התלמידים, בכתות הנבחות, על אישיותו של המנהל. על תכונותיו של גדולי בעלי המוסר, ועל דבר שמת המו-סר בכלל וערכה ההשוב בהיי הישיבות ברוסיה.

בבית הספר התיכוני למסחר בירושלם

רבויו התלמידים, שנרשמו בתחלת שנת למידים זו לבית הספר התיכוני לכיכר, והיחס של ההענינות במוסד מצד ההורים והצבור, המריצו את החנ-הלה להרחיב את המוסד. ה"פרו ולהכ-יום בו תקונים רבים. ה"ה שלתוכה עבר ביה"ס לשנת למידים זו, ושבה העברו הלמודים מאחה"צ לשעות-הבוקר, נמצאה קטנה מהביל את כל התלמידים ואת הדרי השמוש והעבודה החוצים למסר. עכשיו אחרי חת-אמצות והשתדלות רבת, עלה בידי המנהלה למצוא בית מתאים ברחוב בעלאל, במקום שהיה מקדם בית הספר לנגינה. הדרי מרווחים וגדולים בש-ביל חתנות. אולם גדול, הדרי למע-בדה חיומית, לטבע ופיוזקה (השגח

נרכשי כלי פיוזקה ומכשירים רבים לע-בודת התלמידים) נותנים את האפש-רות לשכלל את העבודה ולהעשיר אותה.

מן השבוע שעבר נמצא כבר בית הספר ביררתו החדשה, ובמוצאי שבת זו נערך נשף תלמידים (דקלום, קריאה, נגינה, שירה ורקודים) לכבוד תנוכת הכית.

הכנר בנרטי

הכנר בנרטי השוהה עכשיו בעי-רגו נתן מחר את הקונצרט היחידו שלי, בתיאטרון "איון".

לאחרי הקונצרט שלו בתל אביב הכירו בכשרונו ובאמנהו של הכנר הזה והוא הזמן לבירות-דפי העתונות הסורית. מלאים שבהים על שני הקונ-צרטים שערך שם גם לקהל הירושלמי שיבקר מחר את משפו של הכנר מוכנה שעה של קורת ילתי.

שבתי צבי

הצגת שבתי צבי שהוצגו ארבע פעמים בשבוע החילה משכו אליהן קהל רב ביחוד שתי ההצגות של הילדים.

הפגישה עם קלורסקי

על דבריו ה"פלטין" ומחאותיו נגד ג'מאל אלחוסני על פנישתו "המ-דינית" עם ה' קלורסקי, מפרסם ה' ג'מאל בעתון "אלג'אמה" את הביאור רים האלה:

"הפלטין" דורש ממני להודיע גלוי את תוכן השיחה שהיתה ביני ובין ה' קלורסקי הצינו הידוע מפתרו פן הדברים היו על השאלה הפלשתינאית, שאברה מידי על ירי שיחה קצרה זו. אני מודה ל"פלטין" על שאלתו זו והנני להודיעו נופה דעבורה היכי הוה-לפני יותר משני חדשים הייתי כמנהגי במשרד הועד הפועל, ולפני היה ידירי הסופר הידוע תופיק אפנרי פרת אתר מנכבדי הנוצרים בירושלם, והנה ה' קלורסקי נכנס אלי ויאמר לי, נודע לי שמוסדו קאום פשה מציע את מועמדותו לנשיאות העיריה, ומפני שאני מאמין שהוא האיש היותר ראוי לתפקיד זה, באתי לדעת אם אמת הדבר הזה כדי להתאמץ ולהשתדל לג-שמו. אמרתי לו שקאום פשה אינו הושב להעמיד את עצמו כלל לראשות העיריה, והיא ישאר תמיד בראשו של הועד הפועל כל זמן שהעם נותן את אמונו בו. אחרי זה אמר (ה' קלורסקי) טעיתם מאד בדרישתכם מהממשלה לעשות את הבחירות העדתיות, כשם שגם היהודים טעו בדרישה זו. אמרתי לו: .אנו עשינו זאת בכונה שלא יהיו חכוכים וסכסוכים. בין העדות, שיש-פיעו על הכסתון הצבורי. אך הוא התחיל להביא הוכחות וראיות על השקפתו, ובשלא הסכמתי לדבריו, וה-זמן היה כבר צהרים, קם והלך לו.

זהו כל סדר השיחה שהייתה לי עם ה' קלורסקי, ואם ל"פלטין" יש ידיעות אחרות על זה זולת אלה, יואיל נא לגלותן ברבים בכדי לברר את הא-מת והצדק.

הד החנוך

יצא לאור, "הד החנוך" גליון ו' וזה תכנו:

על הפרק: כהג הנטיעות; עמו-דת ועד החנוך; מספרים; עתונותנו. ס. כרמון; על עבודת החנוך בפולין.

י. אושפיז: על תכנית בתה"ס החדדים;

א. ארנון: בתה"ס ברוסיה הסו-ביטית.

ג. י. : הועדה הכללית הרביעית של הסתדרות המורים;

י. קליבנסקי: בשאלת עבודת הגן בביה"ס העממי.

א. א. : ליסוד מטבחים על יד בתה"ס.

מוקני המורים: קטעים (ג'ד').

ד. סתרי: רשימות (א—ב).
ה. א. זוטא: פתגמים פרנוניים.
ד. בן-מנחם: פליאה.
בעתונות ובצבור: גלעד החנוך;
בבתי הספר; במרכז המורים; במר-סרותינו; בסניפים ובארגונים; בת-פוצות; בספרות ובאמנות; מאת המערכת.

מחירי שמרי הגורל המצרי

ממשרד האדונים יולוס, יונגריין וצוועבנער, מודיעים לנו את מחירי שמרי הגורל, "קרידיט פונסיה" ביום המשי לפברואר 1927.

תוצאת שנת 1886 — 668 פר. זהב.
תוצאת שנת 1903 — 401 פר. זהב.
תוצאת שנת 1911 — 336 פר. זהב.
פרטים נוספים בדבר ה"קרידיט פונסיה" יכולים להודע במשרד האדו-נים הנז' בעיר העתיקה, רחוב הכור.

לסופרים חוקרים וסתם קוראים

ספרי "המתיחים ברוסיה ובאר-צות אחרות" נמכר כמעט כלו. * ספר עברי בומת"ז שוכה למכירה תכופה שכזו במשך חמשה חדשים, — סימן הוא שיש לו איזה ערך היסטורי וספ-ותי. ופוק חזי מאי עמא דבר. והיא הנותנת לי עוז ומרץ להוציאו במהרו-רא שניה; כמובן, עם הוספות רבות ות-עודות חשובות שנתוספו ושיתוספו לי עוד במשך הזמן.

עפונה אני בבקשתי לכל מי שיש בידו איזו תעודה או עובדה מסורתית וכו', מכל מה שנוגע לתולדות תנועה כבירה זו שבוסיסה ושכאוצות אחרות, כי יואילו להמציאן לי במקום האפ-שרי, ועל הטוב יוכר שמום במהרורא ב' זו.

חושבני שבכגון דא, עלינו בודאי לעשות כמותקנים שבהם, ו"הם", בודאי שהיו מרעישים עזימות אלמלי כאו להם, "מעצבים" אלפי "משומדים" למ-שלי, כמו שבאים אלינו רכבות אלפי גרים הללו (בלי שום הפרוה, כפי שהוכתהי בכפרי הנוכר) ונספחים על בית יעקב, בלי שום תעמולה מיסיונית מסיתת מצדנו בירוע, ואין לנו להת-יחס לזה כלל בשיוון נפש כדרכנו.

בכבוד ובתורה לכל הנענים לק-ריאתי זו

כתובתי: חיפה, א"י, ת. ד. 328.

* אך מספר אכסמפ-יצומצם, השארתי לי בכיון, כדי להעניק את כל מי שיענה לבקשתי דלקמן.

עסקן צבורי

בכל מקום שאתם מוצאים את בני ציון. היקרים שם אתם מוצאים עסקנות צבורית; עבודה רחמנית-לכבית והתמסרות לגבי הכלל והפרט בלי שום קבלות שכר או תודה. עבודה זו היא: עבודה הנובעת מתוך רגשי הלב ואהבת אדם.

בעל מעשה ורב פעלים כזה מצא-תי בשכונת "נוה שלום" ביפו והוא בן ארצנו מר חיים בנימין שלנג, בעל בית מסחר יין, ויהד עם זה עסקן צבורי, מסוד בכל שעותיו ביום, וחלק גדול בלילה לטובת הכלל והפרט. גם בביתו וגם בחנותו אתם מוצאים תמיד אנ-שים מן התושבים ומן המהגרים המו-צאים בו אחי-עזר בעצה ויחשיה. ילאו דוקא בתור מוכתר לעדת היהודים שמת כי אם בתור אדם רחמני חשוב הוא גם אצל גדולי הממשלה שמה-יליד ציון הוא. בנו של הר' שלמה שלנג ז"ל, והתן הרה"ג רבי אברהם אהרן הלוי פרג ז"ל. וכאלן כן פרוי-גם אביו היה מהזני כלב טוב, לב רחמני, הזני ונותן בהצנע וכבוד וגם בצואתו פקר לטוב עניני כללים ופר-טים בסכומים גדולים. והקדיש חנות מכסו לעניני צדקה.

בן צבי